

Kouluttajajuonne

8.5.2003 klo 13.30 – 17.00

Vetäjät: Tytti Tenhula
ja Soile Jokinen

Aikataulu to klo 13.30 – 17.00

- **Juonne- ja vertaisryhmien tavoite (10 min)**
- **Esittäytyminen (30 min)**
- **Vertaisryhmien muodostaminen, alustavan työsuunnitelman tekeminen ja nimen keksiminen ryhmälle (1 h)**
- **Kahvi työskentelyn lomassa n. klo 15.00 – 15.15**
- **”Reaktiopapereiden käsittely” (40 min)**
- **Kehittämishankkeiden pedagogisen idean täsmentäminen (40 min)**
- **Opetustuokioiden sopiminen (30 min)**

Juonneryhmätyöskentelyn tavoite

- Tukea ja antaa näkökulmia oman kehittämishankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen
- Koota samantyyppisten hankkeiden parissa työskentelevät yhteen ja vaihtamaan kokemuksia.
- Juonneryhmät syventyvät valitsemaansa teemaan lähiseminaarien rinnakkaistyöpajoissa
- Teemaan liittyviä kysymyksiä käsitellään kirjallisuuden, artikkeleiden ja osallistujien omien kokemusten kautta
- Harjaannuttaa koulutuksen suunnitteluun tiimissä sekä antaa kouluttajakokemusta

Vertaisryhmätyöskentelyn tavoite

- **Tukea osallistujien verkostoitumista muiden yliopistojen osallistujien kanssa**
- **Tukea hankkeiden yhteistä suunnittelua ja toteuttamista**
- **Tutkia ja havainnollistaa verkostoitunutta työskentelyä**
- **Antaa käytännön kokemuksia tieto- ja viestintäteknologisten työkalujen interaktiivisesta käytöstä**

Esittäytyminen

- **Kuka olet, mistä tulet?**
- **Millaisen kehittämishankkeen aiot toteuttaa koulutuksen aikana?**
- **Aikaa 1 min / osallistuja**

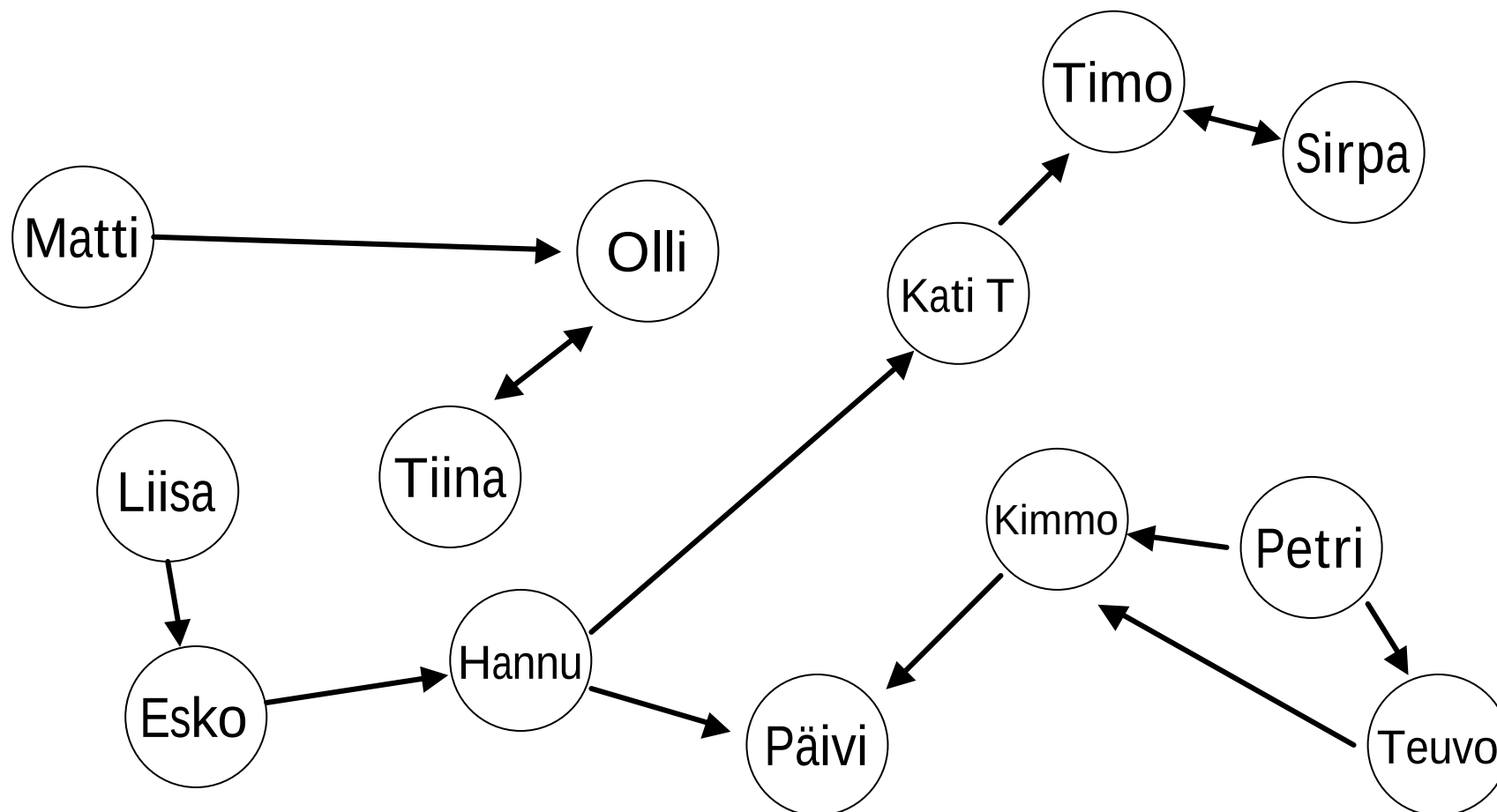
Kriteerit vertaisryhmän valintaan

- **Vertaisryhmän koko 3 - 5 henkilöä**
- **Muodostetaan juonneryhmien sisältä**
- **Yhteinen kiinnostuksen kohde tai samantyyppinen hanke / yhteinen hanke**
- **Toisiaan täydentävä osaaminen**
- **Yhteiset harrastukset**
- **Uusiin ihmisiin tutustuminen**

Ryhmän muodostaminen (15 min)

- **Nouse seisomaan**
- **Muistele osallistujien esittäytymisiä
Orientaatio-jaksolla ja äskeisen
esittelykierroksen aikana**
- **Laita oikea kätesi sen henkilön olkapäälle,
jonka hanke on omasi kaltainen ja jonka
kanssa haluaisit tehdä yhteistyötä
koulutuksen aikana**
- **Muodostakaa oman valintanne perusteella 3
– 5 hengen vertaisryhmiä**

Esimerkki

Vertaisryhmätyöskentelyn aloittaminen

- **Etsikää/sopikaa ryhmän yhteinen tavoite**
- **Miettikää, mikä tekee ryhmästäne toimivan ja saa sen pysymään koossa vuoden ajan**
- **Suunnitelkaa toimintanne niin, että se edistää jokaisen ryhmän jäsenen kehittämishanketta (jokaisen omaa tai yhteistä)**
- **Sopikaa seuraavan tapaamisen aika ja paikka sekä valitkaa tapaamisen kokoonkutsuja**
- **Keksikää ryhmällemme nimi**
- **Kirjatkaa ryhmänne nimet ja yhteystiedot ja toimittakaa tiedot juonneryhmänne vetäjälle**
- **Kirjatkaa tekemänne päätökset ja sopimukset itsellenne ylös**

Vertaisryhmän työsuunnitelma (sopimus)

Vertaisryhmän nimi: _____

Ryhmän jäsenet: _____

Yhteinen teema tai tehtävä:

--

Millaisia periaatteellisia valintoja/ratkaisuja kouluttaja joutuu tekemään (henkilöstö)koulutusta suunnitellessaan?

- avoin – suljettu
- pitkäkestoinen – lyhytkestoinen
-
-
-
-
-
-
-
-

Millaisia periaatteellisia valintoja/ratkaisuja kouluttaja joutuu tekemään (henkilöstö)koulutusta suunnitellessaan?

- Miten koulutusta suunnitellaan ja toteutetaan (yksi suunnittelija/ kouluttaja, suunnittelijatiimi, verkosto)?
- Mitä osaamista kouluttajalla on itsellään, mitä tarvitaan muualta? Käytetäänkö ulkopuolisia asiantuntijoita?
- Paljonko valmisteluun käytetään aikaa?
- Koulutuksen tavoitteet (osallistujien, kouluttajan vai organisaation asettamat)?
- Koulutuksen teoreettiset/pedagogiset lähtökohdat?
- Koulutuksen sisältö ja lähestymistapa (mikä on keskeinen sisältö, kuka sen tuottaa)?
- Millaista materiaalia käytetään (valmista materiaalia, kouluttajan tuottamaa, osallistujat tuottavat koulutuksen aikana)?
- Jaettava koulutusmateriaali (verkossa, kirja..., annetaanko jo ennen koulutusta, jne)?
- Kenelle ja miten koulutusta markkinoidaan?
- Mikä on keskeinen kohderyhmä?
- Valintakriteerit?
- Maksullista vai maksutonta?
- Ryhmyttämiskriteerit (millaisia ryhmiä ja miksi)?
- Ryhmien koko?
- Osallistujien lähtötason selvittäminen
- Toimintaympäristö ja toteutustapa (verkossa, lähitapaamisia)?
- Koulutuksen kesto (pitkäkestoinen - lyhytkestoinen - non stop - moduli/periodi - intensiivijakso)?
- Kokoonmistihikeys, tapaamisten/verkkojaksojen kesto?
- Avoin vai suljettu ryhmä?
- Tila (missä koulutus pidetään, mitä tiloja on käytettävissä, tarvitaanko tietokonetta, jne.)?
- Työskentelytavat, menetelmät (asiantuntijakeskeisiä, ryhmäkeskeisiä, yksilölähtöisiä)?
- Valinnaisuus (onko kaikille sama sisältö/metodit vai tarjotaanko valinnaisia suoritusmahdollisuuksia)?
- Koulutuksen kieli?
- Kaikille kiinnostuneille avointa vai yksikkökohtaista, räätälöityä koulutusta?
- Millaista ohjausta tarvitaan, miten se toteutetaan (yksilö - ryhmä)?
- Intervention intensiteetti (miten ja minkä verran kouluttaja puuttuu esim. verkkokeskusteluun)?
- Onko osallistuminen vapaaehtoista vai pakollista?
- Prosessikeskeistä vai yksittäisistä tilaisuuksista/ tapahtumista rakentuvaa?
- Kannustimet, motivointi, sitoutumisen aste (mitä ovat ei-materiaaliset herkut, joita koulutuksesta saa)?
- Mielipidevaikuttajat, avainhenkilöt?

Hankkeen pedagoginen idea

- Millaisiin pedagogisiin ja toiminnallisiin periaatteisiin oma kehittämishankkeesi perustuu? Mitkä ovat sen kantavat ideat ja pedagogiset (opetukselliset) ratkaisut?
- Mitkä asiat ovat omassa hankkeessasi keskeisiä? Mihin uskot, mistä et ole valmis tinkimään? Mikä on vähemmän tärkeää?
- Pohdi pedagogista ideaa ensin yksin (n. 5 min) ja jaa sen jälkeen ajatuksesi muille vertaisryhmäsi jäsenille (30 min)
- Piirtäkää yhteinen käsitekartta (mind map) ajatuksistanne ja ideoistanne (15 min)

Vertaisryhmän ohjaustuokio

- **ohjaustuokion kesto 1,5 h / ryhmä**
- **ohjaussuunnitelmat käydään juonneryhmän vetäjän kanssa läpi n. viikkoa ennen seminaaria (esim. puhelinpalaveri)**
- **vertaisryhmät tekevät omasta ohjausteemastaan lyhyen (n. 2 sivua) koosteen, joka jaetaan juonneryhmän muille osallistujille**

Teemoja ohjaustuokioihin

- **(Verkko)koulutuksen suunnittelu**
- **Materiaalin tuottaminen ja mediavalinta**
- **(Verkko)koulutuksen toteuttaminen ja oppimisprosessin suunnittelu ja ohjaus**
- **Koulutus osana laajempaa organisatorista kontekstia**
- **Koulutuksen lopettaminen sekä koulutuksen palaute ja arviointi**

Kirjallisuutta opetusmenetelmistä

- **Kupias, P. 2002. Oppia opetusmenetelmistä. Educa-Instituutti. Helsinki: Edita Prima.**
- **Leppilampi, A. - Piekkari, U. 2001. Opitaan yhdessä! Aikuiskoulutusta yhteistoiminnallisesti. Pori: Kehitys.**
- **Vuorinen, I. 1993. Tuhat tapaa opettaa. Menetelmäopas opettajille, kouluttajille ja ryhmän ohjaajille. Tampere: Resurssi.**